

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘๔/๒๕๕๘

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายพัฒนา คำปวน ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติออกประกาศกำหนดให้ตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง

และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี แต่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้คัดค้านให้ชี้แจงเหตุที่ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว ผู้คัดค้านเพียงแต่ส่งสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำเนารายการจดทะเบียนรถยนต์บรรทุก สำเนาโฉนดที่ดิน สำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ สำเนาสมุดบัญชีเงินกู้ สำเนาใบกำกับภาษี สำเนารายการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ และสำเนาสมุดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ไปยังผู้ร้องโดยไม่ได้ชี้แจง ข้อเท็จจริงใด ๆ ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสอบผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้ว เห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องไต่สวนพยานหลักฐานต่อไป

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ เนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวงครบวาระการดำรงตำแหน่ง ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน รวม ๓ ครั้ง ผู้คัดค้านได้รับหนังสือไว้โดยชอบแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีหรือไม่ เห็นว่า ตามประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๗) (ข) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ อันเป็นเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวงอยู่ ผู้คัดค้าน จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่งและวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้าน ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว ผู้คัดค้านจึงทราบดีว่ามีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีตามที่กฎหมายกำหนดด้วย แต่ผู้คัดค้านกลับเพิกเฉย ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องแต่อย่างใด ต่อมาผู้ร้อง มีหนังสือแจ้งเตือนให้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ส่งไปยังภูมิลำเนาของผู้คัดค้านถึง ๓ ครั้ง ตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ร.๗ ถึง ร.๙ โดยข้อความ ในหนังสือดังกล่าวระบุชัดเจนแจ้งว่า การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ เป็นหน้าที่ที่ผู้คัดค้านจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้คัดค้านได้รับหนังสือเตือนไว้โดยชอบแล้ว ผู้คัดค้าน เพียงแต่ส่งสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำเนารายการจดทะเบียนรถยนต์บรรทุก สำเนาโฉนดที่ดิน สำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ สำเนาสมุดคู่บัญชีเงินกู้ สำเนาใบกำกับภาษี สำเนารายการ จดทะเบียนรถจักรยานยนต์ และสำเนาสมุดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ร.๑๐ ไปยังผู้ร้อง เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินตามแบบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกาศกำหนด

การที่ผู้คัดค้านเพียงแต่ส่งเอกสารตามรายการข้างต้นไปยังผู้ร้อง จึงไม่อาจถือว่าเป็นการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่กฎหมายกำหนด พฤติการณ์ของผู้คัดค้านแสดงให้เห็นว่า ละเลยไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นมาตรการที่สำคัญในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตขาดประสิทธิภาพ องค์คณะผู้พิพากษา จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้คัดค้าน จึงถูกต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง คือวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากนี้ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านย่อมเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายพัฒนา คำปวน ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน ปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน

ปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้คัดค้านได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายสวัสดิ์ สุวัฒน์นันท์

นายเกียรติพงษ์ อมาตยกุล

นายอดิเทพ ธีระวัฒน์

นายภาติยะ ดวงมณี

นายสุรทิน สาเรือง

นายธีระ เบญจรัศมีโรจน์

นายจรูญ ชีวิทโสภณ

นายชัยรัตน์ ศิลาฉาย

นายประสิทธิ์ สนามชวด